

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 22.11.2005
KOM(2005) 596 končno

**SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU,
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Nova okvirna strategija za večjezičnost

SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Nova okvirna strategija za večjezičnost

*Kol'ko jazykov vieš, tol'kokrát si človekom.
Več jezikov znaš, večji človek si.
(slovaški pregovor)*

I UVOD

V listnici evropskega komisarja je prvič izrecno vključena pristojnost za večjezičnost. Ta dokument je prvo sporočilo Komisije, ki prouči to področje politike. Dopolnjuje sedanjo pobudo Komisije za izboljšanje sporazumevanja med evropskimi državljani in institucijami, ki so jim na voljo. Prav tako:

- potrjuje zavezanost Komisije k večjezičnosti v Evropski uniji;
- določi strategijo Komisije za spodbujanje večjezičnosti v evropski družbi, v gospodarstvu in v sami Komisiji ter
- predlaga vrsto posameznih ukrepov, ki izvirajo iz tega strateškega okvira.

I.1 VEČJEZIČNOST IN EVROPSKE VREDNOTE

Evropska unija temelji na načelu „zdrženost v raznolikosti“: raznolikost kultur, običajev in prepričanj – ter jezikov. Poleg 20¹ uradnih jezikov Unije je še približno 60 avtohtonih jezikov in mnogo neavtohtonih jezikov, ki jih govorijo skupnosti priseljencev.²

Prav ta raznolikost pa naredi Evropsko unijo to, kar je: ni „talilni lonec“, v katerem se razlike izgubljajo, temveč skupni dom, v katerem je raznolikost čaščena in v katerem so naši mnogi materni jeziki izvor blaginje in most k večji solidarnosti in medsebojnemu razumevanju.

Jezik najbolj neposredno izraža kulturo; je to, kar nas dela človeške in vsakemu izmed nas daje občutek identitete. Člen 22 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah³ navaja, da bo Unija upoštevala kulturno, versko in jezikovno raznolikost. Člen 21 prepoveduje razlikovanje zaradi vrste razlogov, vključno z jezikom. Upoštevanje jezikovne raznolikosti je v Evropski uniji osnovna vrednota, skupaj s spoštovanjem posameznika, odprtostjo do drugih kultur, strpnostjo do drugih in njihovo sprejemanje⁴. Ukrepanje Unije in držav članic v podporo večjezičnosti ima zato neposreden vpliv na življenje vsakega državljana.

¹ 21 skupaj z irščino od leta 2007, 23, ko se bosta pridružili še bolgarščina in romunščina.

² Glej študijo *Euromosaic* [*Evromosaik*] na spletnem naslovu.

http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/languages/langmin/euromosaic/index_en.html

³ Uradni list C 364, 18.12.2000, str. 1.

⁴ Glej Sklep Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem letu jezikov 2001 (1934/2000) z dne 17.7.2000.

I.2 Kaj je večjezičnost?

Večjezičnost pomeni sposobnost posameznika, da uporablja različne jezike, in sobivanje različnih jezikovnih skupnosti na enem zemljepisnem območju. V tem dokumentu se ta izraz uporablja za opis novega področja politike Komisije, ki krepi ozračje, ki vodi do tega, da so popolnoma izraženi vsi jeziki, v katerih lahko uspešno poteka poučevanje in učenje različnih jezikov.

Politika večjezičnosti Komisije ima tri cilje:

- spodbuditi učenje jezika in razširjati jezikovno raznolikost v družbi;
- spodbujati zdravo večjezično gospodarstvo in
- omogočiti državljanom dostop do zakonodaje Evropske unije, postopkov in informacij v njihovih jezikih.

Odgovornost za nadaljnji napredek imajo v glavnem države članice (bodisi na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni), vendar bo Komisija tudi storila vse v svoji pristojnosti za večjo ozaveščenost glede večjezičnosti in večjo skladnost pri ukrepanju na različnih ravneh.

II VEČJEZIČNA DRUŽBA

II.1 Učenje jezikov

II.1.1 Jezikovne spretnosti in znanje

Sposobnost razumevanja in sporazumevanja v več kakor enem jeziku – že vsakodnevna resničnost za večino ljudi po vsem svetu – je zaželena življenjska spretnost in znanje pri vseh evropskih državljanih. Spodbuja nas, da postanemo bolj odprti za kulture in poglede drugih ljudi⁵, izboljšuje kognitivne sposobnosti in krepi jezikovne sposobnosti učenca v maternem jeziku; državljanom daje možnost, da se svobodno odločijo za delo ali študij v drugi državi članici.

Marca 2002 so voditelji držav ali vlad Evropske unije, ki so se sestali v Barceloni⁶, zavzeli za **poučevanje vsaj dveh tujih jezikov že v zgodnji mladosti**. Dolgoročni cilj Komisije je povečati večjezičnost posameznika, dokler ne bo vsak državljan poleg svojega maternega jezika usvojil praktične spretnosti in znanje v vsaj dveh jezikih.⁷

Kakor pokaže nedavna raziskava Eurobarometra⁸ polovica državljanov Evropske unije navaja, da se poleg v maternem jeziku lahko pogovarjajo v vsaj še enem drugem jeziku. Odstotek je različen med državami in družbenimi skupinami: 99 % Luksemburžanov, 93 % Latvijcev in Maltežanov ter 90 % Litovcev zna vsaj še en jezik poleg svojega maternega, medtem ko velika večina na Madžarskem (71 %), v Združenem kraljestvu (70 %), Španiji,

⁵ Razumevanje drugih kultur prihaja iz učenja jezikov, v katerih se izražajo te kulture; zato Komisija ne spodbuja uporabe umetnih jezikov, ki že v skladu z opredelitvijo ne izhajajo iz kulture.

⁶ Evropski svet v Barceloni, 15. in 16. marca 2002, Sklepi predsedstva, del I, 43.1.

⁷ COM(2003) 449: Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti: Akcijski načrt 2004 – 2006; COM(1995) 590: Bela knjiga „Poučevanje in učenje“.

⁸ Eurobarometer 63.4.

Italiji in Portugalski (64 % v vsaki državi) obvlada le svoj materni jezik. Za moške, mladino in prebivalce mest je bolj verjetno, da govorijo tuj jezik, kakor za ženske, starejše ljudi in prebivalce na podeželju.

Narašča odstotek osnovnošolcev, ki se učijo tuj jezik.⁹ Vendar je povprečno število tujih jezikov, ki se poučujejo na srednji šoli, še vedno daleč od cilja, zastavljenega v Barceloni. Poleg tega se z izrazom „učenje tujih jezikov“ vse pogosteje misli preprosto na „učenje angleščine“; Komisija je že opozorila, da „angleščina ni dovolj“.¹⁰

II.1.2 Kako Skupnost pomaga razviti jezikovne spretnosti in znanje ter spodbujati jezikovno raznolikost?

Leta 2003¹¹ se je Komisija obvezala, da bo uvedla 45 novih ukrepov za spodbuditev nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov, da bi si prizadevali tudi za „večjo spremembo pri spodbujanju učenja jezikov in jezikovne raznolikosti“. Ti ukrepi dopolnjujejo mnoge druge oblike podpore, ki jo je Komisija zagotavljala mnogo let, začevši s pionirskim programom LINGUA 1990. Prek programov *Socrates* in *Leonardo da Vinci* je bilo vloženo več kakor 30 milijonov EUR v: štipendije, ki učiteljem jezikov omogočajo usposabljanje v tujini, vključitev pomočnikov za tuj jezik v šole, financiranje izmenjave razredov z namenom motivirati učence za učenje jezikov, oblikovati nove jezikovne tečaje na zgoščenkah in spletu ter projekte, ki pokažejo na koristi učenja jezikov. Komisija prek strateških študij spodbuja razpravo, inovacije in izmenjavo dobrih praks.¹² Poleg tega glavni ukrepi programov Skupnosti, ki spodbujajo mobilnost in nadnacionalna partnerstva, motivirajo udeležence za učenje jezikov.

Izmenjave pri mladini, projekti pobratenih mest in Evropska prostovoljska služba tudi spodbujajo večjezičnost. Od leta 1997 so bili s programom *Kultura* financirani prevodi 2000 leposlovnih del iz evropskih jezikov in obratno.

Novi programi, predloženi za izvajanje od leta 2007 (*Kultura 2007*, *Dejavna mladina*, *Vseživljensko učenje*) se bodo nadaljevali in razvili tovrstno podporo.

Skupnost poleg tega zagotavlja glavno finančno podporo Evropskemu uradu za manj uporabljane jezike¹³ (nevladni organizaciji, ki zastopa interese prek 40 milijonov državljanov, pripadnikov skupnosti regionalnega in manjšinskega jezika) in mrežam Mercator¹⁴, ki vključujejo univerze, dejavne pri raziskavah manj uporabljanih jezikov v Evropi. Na zahtevo Evropskega parlamenta je Komisija leta 2004 pripravila študijo izvedljivosti o možni vzpostavitvi Evropske agencije za učenje jezikov in jezikovno raznolikost. Študija¹⁵ vključuje ugotovitev, da na tem področju obstajajo nezadovoljene potrebe, in predlaga dve možnosti: vzpostavitev agencije ali evropske mreže „centrov jezikovne raznolikosti“. Komisija meni, da bi bila mreža najbolj ustrezen naslednji korak in, kadar bi bilo to mogoče, bi morala temeljiti

⁹ *Key data on teaching languages at school in Europe* [Ključni podatki o poučevanju jezikov v šoli v Evropi], Eurydice, 2005, ISBN 92 894 8681-3.

¹⁰ COM(2003) 449.

¹¹ COM(2003) 449.

¹² http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/key/studies_en.html

¹³ <http://www.eblul.org>

¹⁴ <http://www.mercator-central.org/>

¹⁵ Študija izvedljivosti glede vzpostavitve Evropske agencije za učenje jezikov in jezikovno raznolikost, Končno poročilo, maj 2005;

http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/doc/linguistic_diversity_study_en.pdf

na obstoječih strukturah; proučila bo možnost njenega večletnega financiranja prek predloženega programa vseživljenjskega učenja.

II.1.3 Ključna področja ukrepanja v izobraževalnih sistemih in praksah

Države članice so se v Lizboni leta 2000 dogovorile, da je treba vzpostaviti učinkovit notranji trg, spodbuditi raziskave in inovacije ter izboljšati izobraževanje, da bo Evropska unija do leta 2010 postala „najbolj dinamično in konkurenčno, na znanju temelječe gospodarstvo na svetu“. To je bilo dodatno poudarjeno v sporočilu Komisije „Skupna prizadevanja za gospodarsko rast in nova delovna mesta – nov začetek za lizbonsko strategijo“¹⁶ in Integrirane smernice za rast in delovna mesta (2005–2008).¹⁷ Pri procesu „Izobraževanje in usposabljanje 2010“ so se države članice dogovorile o skupnih ciljih, za katere si bodo prizadevale, tako da bodo določile kazalnike in merila uspešnosti, si izmenjavale izkušnje dobre prakse in izvajale medsebojne preglede. Določile so, da je izboljšanje jezikovnih spretnosti in znanja prednostna naloga, in skupina mednarodnih strokovnjakov jezikoslovcev¹⁸ je predložila priporočila državam članicam¹⁹, ki so bila povod za nekaj od naslednjih predlogov v zvezi s ključnimi področji ukrepanja.

Nacionalne strategije

Strokovnjaki so opredelili **potrebo po nacionalnih načrtih, ki bodo uskladili in usmerili ukrepe za spodbujanje večjezičnosti** pri posameznikih in družbi na splošno. Ti načrti bi morali določiti jasne cilje za poučevanje jezikov v različnih fazah izobraževanja, spremljati pa bi jih morala stalna prizadevanja za večjo ozaveščenost o pomenu jezikovne raznolikosti. Poučevanje regionalnih in manjšinskih jezikov bi bilo prav tako treba ustrezno upoštevati, kakor tudi priložnosti priseljencev, da se naučijo jezika države gostiteljice (in poučevanje jezikov priseljencev).

Boljše usposabljanje učiteljev

Izobraževalni programi in strukture za usposabljanje učiteljev tujega jezika morajo odsevati spreminjajoče se zahteve glede jezikovnih spretnosti in znanja, ki bi jih morali učenci in študentje usvojiti. Komisija je financirala novo in neodvisno študijo, usmerjeno v dobro prakso v vsej Evropi²⁰, ki je predlagala enotne osnovne oblike znanja in vrednot za učitelje jezikov v Evropi. Komisija bo omogočila razpravo o tem vprašanju, ki bo podlaga za priporočilo.

Zgodnje učenje jezikov

¹⁶ COM(2005) 24 z dne 2.2.2005.

¹⁷ http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/integrated_guidelines_en.pdf

¹⁸ Skupina strokovnjakov jezikoslovcev je bila ustanovljena v okviru procesa "Izobraževanje in usposabljanje 2010" ter zajema po enega strokovnjaka, ki ga imenuje večina držav članic.

¹⁹ Najnovejše poročilo je na voljo na spletni strani:

²⁰ <http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/lang2004.pdf>

European Profile for Language Teacher Education – A Frame of Reference [Evropski profil izobraževanja učiteljev jezikov – Referenčni okvir], Michael Kelly, Michael Grenfell et al., Univerza Southampton, Združeno kraljestvo.

V večini držav se vsaj polovica osnovnošolskih učencev uči tujega jezika.²¹ Vendar je Komisija že prej²² pojasnila, da je zgodnje učenje jezikov koristno le, kadar so učitelji posebej usposobljeni za poučevanje jezikov v skupinah zares majhnih otrok, kadar so razredi dovolj majhni, kadar so na voljo ustrezna gradiva za usposabljanje in kadar je v učnem načrtu dovolj časa namenjenega jeziku.

Poučevanje nejezikovnih predmetov v tujem jeziku

Na nedavni konferenci, ki jo je organiziralo luksemburško predsedstvo Evropske unije, je bila razprava o poučevanju nejezikovnih predmetov v tujem jeziku (Content and Language Integrated Learning – CLIL), pri katerem se učenci naučijo snov prek tujega jezika. Ta pristop se v Evropi vse bolj uporablja in daje več možnosti za izpostavljenost tujim jezikom znotraj šolskega učnega načrta.

Jeziki v visokošolskem izobraževanju

Visokošolsko izobraževanje bi lahko imelo dejavno vlogo pri spodbujanju večjezičnosti med študenti in zaposlenimi ter tudi v širši lokalni skupnosti. Priznati je treba, da ima lahko v neangleško govorečih državah trend poučevanja z uporabo angleščine namesto z uporabo nacionalnega ali regionalnega jezika nepredvidene posledice za vitalnost teh jezikov. Komisija kmalu namerava bolj podrobno proučiti ta pojav.

Razvoj večjezičnega akademskega področja

Zadnjih nekaj let je vrsta univerz uvedla katedre za področje študija, povezanega z večjezičnostjo in medkulturnostjo v evropski družbi. Sedanje podporo Komisije raziskavam jezikovne raznolikosti bi lahko spremljale mreže takih kateder, ki bi bile v skladu s programom Jean Monnet.

Evropski kazalnik znanja jezika

Delo v zvezi z **evropskim kazalnikom znanja jezika**, s katerim se ukvarja nedavno sporočilo,²³ je že dobro napredovalo; zbrani bodo zanesljivi podatki o dejanskih spretnostih in znanju tujega jezika pri mladini ter dane dragocene informacije oblikovalcem politike.

²¹ Ključni podatki o poučevanju jezikov v šoli v Evropi, Op cit.

²² COM(2003) 449.

²³ COM(2005) 356.

II.2 Raziskave in razvoj večjezičnosti

Raziskovalni programi EU se ukvarjajo z večjezičnostjo zlasti na dveh področjih, v kateri letno vložijo približno 20 milijonov EUR. Program tehnologije informacijske družbe vključuje raziskave za premagovanje jezikovnih ovir z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kakor so:

- prevajalska orodja (prevajalski spomini, spletni slovarji in tezavri);
- interaktivni polavtomatski prevajalski sistemi za hitro in visokokakovostno prevajanje besedil na posameznih področjih;
- popolnoma avtomatski sistem za prevode nizke in srednje kakovosti ter
- prepoznavanje in sinteza umetnega govora, razgovora ter prevajanje.

Raziskovalni program družboslovnih in humanističnih ved podpira raziskave o vprašanjih jezika v povezavi z družbeno vključenostjo in izključenostjo, samobitnostjo, politično udeležbo, kulturno raznolikostjo in medkulturnim razumevanjem. To vključuje vprašanja jezikovne raznolikosti, manjšinskih in regionalnih jezikov ter vprašanj jezika priseljencev etničnih manjšin.

II.3 Ukrepanje za večjezično družbo

Komisija bo:

- skupaj z državami članicami oblikovala evropski kazalnik znanja jezika;
- spodbujala razpravo in pripravila priporočilo o načinih posodobitve izobraževanja učiteljev jezikov;
- objavila študijo najboljših praks pri zgodnjem učenju jezika v letu 2006;
- zagotovila podporo s predlaganim programom vseživljenjskega učenja za študije o položaju večjezičnosti v visokošolskem izobraževanju in ustanovitev kateder na področjih študija, povezanega z večjezičnostjo in medkulturnostjo;
- še naprej podpirala poučevanje in učenje jezikov s sodelovanjem v programih na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine, državljanstva in kulture;
- proučila načine za podpiranje jezikovne raznolikosti z novimi celostnimi programi vseživljenjskega učenja ter
- okrepila v sedmem okvirnem raziskovalnem programu raziskovalne dejavnosti in dejavnosti tehnološkega razvoja v zvezi s tehnologijami informacijske družbe, povezanimi z jezikom, s posebnim poudarkom na novih tehnologijah za strojno prevajanje ter proučila načine, kako bi Evropska unija lahko spodbudila nadaljnje sodelovanje pri novih tehnologijah za prevajanje in tolmačenje. V istem okviru bodo jezikovna vprašanja sestavni del dejavnosti, ki se podpirajo na področju družboslovnih in humanističnih ved.

Države članice so pozvane, da:

- pripravijo nacionalne načrte, ki bodo oblikovali, uskladili in usmerili ukrepe za spodbujanje večjezičnosti, skupaj z večjo uporabo in prisotnostjo različnih jezikov v vsakodnevnem življenju;²⁴
- pregledajo sedanjo ureditev usposabljanja učiteljev tujih jezikov v skladu z ugotovitvami študije „European Profile for Language Teacher Education“ [Evropski profil izobraževanja učiteljev jezikov];²⁵
- pregledajo svojo sedanjo ureditev glede zgodnjega učenja jezikov v skladu z najboljšo prakso v vsej Evropi ter
- izvedejo sklepe luksemburškega predsedstva glede poučevanja nejezikovnih predmetov v tujem jeziku (CLIL), vključno z ozaveščanjem glede koristnosti tega pristopa, z izmenjavo informacij in znanstvenih dokazov o dobri praksi CLIL in posebnem usposabljanju CLIL za učitelje.

III VEČJEZIČNO GOSPODARSTVO

III.1 Prispevek jezikovnih spretnosti in znanja h konkurenčnosti gospodarstva EU

Evropska unija razvija zelo konkurenčno gospodarstvo. Medkulturne komunikacijske spretnosti postajajo vse bolj obsežne pri svetovnih tržnih in prodajnih strategijah. Evropska podjetja potrebujejo za trgovanje s podjetji v drugih državah članicah spretnosti in znanje jezikov Evropske unije ter tudi jezikov drugih trgovinskih partnerjev v svetu. To zlasti velja z srednje velika podjetja, ki hitro rastejo in odpirajo nova delovna mesta, saj so glavni nosilci inovacij, zaposlitve ter družbenega in lokalnega vključevanja v Unijo. Vendar obstajajo nekateri dokazi, da evropska podjetja izgubljajo posle, ker ne obvladajo jezikav svojih kupcev.²⁶

Da bi bil enotni trg učinkovit, potrebuje Unija bolj mobilno delovno silo. Spretnosti in znanje različnih jezikov omogočajo večje možnosti na trgu dela, vključno s svobodno izbiro dela in študija v drugi državi članici. Zato Komisija namerava okrepiti in nadalje spremljati svoj akcijski načrt iz leta 2002 o spretnostih in znanju ter mobilnosti.²⁷ Jezikovne spretnosti in znanje bodo med vprašanji, ki bodo obravnavana med evropskim letom mobilnosti delavcev 2006.

²⁴ Ti načrti bi morali temeljiti na Integrirani smernici št. 23 in biti del nacionalnih načrtov, ki jih pripravijo države članice v okviru Lizbonskega akcijskega načrta za rast in delovna mesta. (http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/integrated_guidelines_en.pdf)

²⁵ European Profile for Language Teacher Education – A Frame of Reference [Evropski profil izobraževanja učiteljev jezikov – Referenčni okvir] http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/doc/profile_en.pdf

²⁶ Npr.: študija CILT, nacionalnega jezikovnega centra v Združenem kraljestvu, izdana leta 2005: <http://www.cilt.org.uk/key/talkingworldclass.pdf>

²⁷ COM(2002) 72.

III.2 Večjezičnost in potrošniki

Na enotnem trgu lahko kupci izbirajo iz široke ponudbe proizvodov iz vseh držav članic, zaradi česar pridejo v stik s proizvodi iz druge jezikovne skupnosti. Za zaščito interesa potrošnikov obstajajo predpisi glede uporabe jezikov na embalaži teh proizvodov. Označevanje mora vsebovati jasne in natančne podatke v jeziku, ki ga potrošnik zlahka razume, in kupca ne sme zavajati²⁸. Nedavno sprejeta Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah²⁹ krepi zaščito glede jezika, uporabljenega pri poprodajnih storitvah.

III.3 Večjezičnost v informacijski družbi

V informacijski družbi Evrope je jezikovna raznolikost življenjsko dejstvo. Spletna televizija, spletna glasba in filmi na mobilnih telefonih so realnost za evropska podjetja in državljane in vse to poudarja pomen možnosti dostopa do informacij v številnih jezikih in pomen možnost njihove uporabe.

Komisija si prizadeva razširjati večjezičnost kot del pobude *i2010* za spodbujanje rasti in delovnih mest v informacijski družbi ter medijih. Prva naloga je oblikovati „enoten evropski informacijski prostor, ki bo ponujal bogato in raznoliko vsebino ter digitalne storitve“. Različni programi Evropske unije³⁰ podpirajo oblikovanje in kroženje večjezične evropske vsebine in znanja.

Večjezična informacijska družba zahteva razporeditev standardiziranih in interoperabilnih jezikovnih virov (slovarjev, terminologije, besedilnih korpusov itd.) ter aplikacij za vse jezike, vključno z manj široko uporabljanimi jeziki Unije. Programi Evropske komisije so spodbudili prizadevanja za usklajitev in standardizacijo na tem področju s podporo strokovnih omrežij in platform. Komisija je ustanovila znanstveni in tehnološki forum o večjezičnosti, ki vključuje strokovnjake iz industrije, akademskega sveta in subjekte, ki oblikujejo politiko.

III.4 Poklici in panoge, povezane z jeziki

Medtem ko obstajajo nekateri dokazi, da jezikovni sektor v Evropi in njegove možnosti za zaposlitev naraščajo, še vedno ni organizacije, ki bi bila zmožna oblikovati standarde za ta sektor ali zagotoviti zanesljive podatke o njegovi velikosti.³¹

Sektor, povezan z jezikom, vključuje prevajanje, urejanje, lektoriranje, pisanje povzetkov, tolmačenje, terminologijo, jezikovne tehnologije (obdelavo govora, prepoznavanje glasu in sintezo), jezikovno usposabljanje, poučevanje jezikov, izdajanje spričeval o znanju jezika in preizkus znanja jezika ter raziskave. Ta sektor se v večini evropskih držav hitro razvija. Poleg tega poklici, povezani z jezikom, postajajo vse manj jasno določeni, saj se od jezikoslovcev, prevajalcev ali tolmačev pogosto zahteva večstranskost pri opravljanju dela, ki vključuje

²⁸ Člen 16(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/13/ES z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil, Uradni list 109, 6.5.2000, str. 29; Sporočilo z dne 10. novembra 1993 o uporabi jezika pri informiranju potrošnikov v Skupnosti; COM(1993) 456.

²⁹ 2005/29/ES.

³⁰ *eContent [e-vsebina], eContent plus, Media [mediji] in eLearning [e-učenje]*.

³¹ Vendar se ocenjuje, da vodilnih 20 podjetij v svetu, ki opravljajo prevajalske storitve, zaposluje prek 10 000 oseb in ima letni prihodek prek 1 +200 milijonov EUR; ocenjuje se, da je približno dve petini te dejavnosti v Evropski uniji.

(glej http://www.common senseadvisory.com/en/research/top_20.htm).

jezikovno strokovno znanje. Nekatere univerze uvajajo specialistične študijske programe „jezikovni sektor“. Dobro znanje tujih jezikov je tudi potrebno pri prodaji, logistiki, podnaslavljanju, stikih z javnostjo, trženju, komunikacijah, kinematografiji, oglaševanju, novinarstvu, bančništvu, turizmu in založništvu. Programe usposabljanja v visokošolskem izobraževanju in drugod je treba stalno posodabljanje, da lahko študentom zagotovijo usvajanje potrebnih spretnosti in znanja, prava orodja in vpogled v prave pogoje dela.

III.5 Prevajalske storitve

Trg prevajalskih storitev v državah članicah je velik in zagotavlja storitve mednarodnim organizacijam, vladam, javnim organom, sodiščem, poslovnemu sektorju, založnikom, medijem, oglaševalcem in zabavni industriji.

Tehnologija, povezana s prevajanjem, je precej napredovala, posebno prevajalski spomini in strojno prevajanje, obdelava govora, upravljanje večjezičnih dokumentov in lokalizacija spletnih strani. Število večjezičnih spletnih strani narašča in te ponujajo storitve, kakor so spletno prevajanje, prevajanje elektronskih sporočil, slovarji in zbirke neobičajnih znakov. Glavni iskalniki ponujajo brezplačne prevode spletnih informacij in dajo na milijone prevedenih strani na dan; vsi glavni spletni portali vlagajo v izboljšave večjezičnih storitev.

Povečana uporaba spletnega strojnega prevajanja dokazuje, da v bistvu tovrstna mehanska funkcija ne more zamenjati miselnega procesa prevajalca človeka, in s tem poudarja pomen kakovosti prevodov. Razvoj na tem področju, kakor so „Evropski standardi za prevajalske storitve“³², bi moral uporabnikom zagotoviti večjo raven kakovosti in sledljivosti.

III.6 Storitve tolmačenja

Povpraševanje po usposobljenih tolmačih se na trgu povečuje.³³ Nadnacionalne institucije, kakor sta EU in ZN, zaposlujejo številne konferenčne tolmače, tako svoje osebje kakor zunanje samostojne tolmače, ki so vsi usposobljeni na diplomski ali poddiplomski ravni, na podlagi primerjalnih meril na mednarodni ravni. Tolmači tudi pripomorejo, da institucije večjezičnih družb lahko delujejo. So podpora skupnostim priseljencev na sodiščih, v bolnišnicah, na policiji in uradih za priseljevanje. Ustrezno usposobljeni tolmači tako prispevajo k varstvu človekovih in demokratičnih pravic.

III.7 Poučevanje jezikov, preizkusi znanja in izdajanje spričeval o znanju jezika

Čeprav se razmere od države do države razlikujejo, se sektor poučevanja jezikov in usposabljanja – in s tem preizkusov znanja in izdajanja spričeval o znanju jezika – povečuje v mnogih državah članicah. Samo proračun Britanskega sveta za leto 2005 je na primer 750 milijonov EUR; prihodek Alliance Française od tečajev jezikov je bil v letu 2004 približno 110 milijonov EUR; promet Berlitz je v letu 2004 presegel 279 milijonov EUR.

Izdajanje spričeval o znanju jezika je postalo tako uspešen posel, da imajo potrošniki težave pri izbiri med najbolj ustreznimi tečaji in spričevali, ki so na voljo na tržišču. Komisija želi

³² Translation services — Service requirements [Prevajalske storitve – zahteve službe], dokument WI CSA07001, ki ga je pripravil Tehnični odbor CEN/BTTF 138.

³³ Mednarodna zveza konferenčnih tolmačev ima približno 3000 članov posameznikov, od katerih je približno polovica v Evropski uniji.

prispevati k večji preglednosti ponudbe, tako da na spletnih straneh objavlja spisek sistemov, ki so trenutno na voljo.

III.8 Ukrepanje za večjezično gospodarstvo

Komisija bo:

- objavila študijo o vplivu na evropsko gospodarstvo, ki ga je imelo pomanjkanje jezikovnih spretnosti in znanja v letu 2006;
- na spletnih straneh objavila seznam sistemov izdajanja spričeval o znanju jezika, ki so na voljo v Evropski uniji v letu 2006;
- pripravila študijo o možnostih večje uporabe podnaslavljanja pri filmu in televizijskih programih za spodbuditev učenja jezikov;
- objavila medinstitucionalno večjezično zbirko podatkov IATE (Inter-Agency Terminology Exchange), na voljo vsakomur, ki bo želel preveriti izraze, povezane z vsebinami EU;
- v letu 2006 organizirala konferenco o usposabljanju prevajalcev na univerzah;
- začela pomembno pobudo v sklopu *i2010* o digitalnih knjižnicah, ki bodo omogočile lažjo in bolj zanimivo uporabo multimedijskih virov ter temeljile na bogati evropski dediščini, ki povezuje večkulturna in večjezična okolja,³⁴ ter
- združila in usklajevala delo evropskih raziskovalnih skupin na področju tehnologij človekovega jezika in strojnega prevajanja ter oblikovanja jezikovnih virov, kakor so slovarji in tezavri, in opredelila tehnične izzive, značilne za evropski okvir (kakor je usmerjenost v kakovost večjezičnih aplikacij in sistemov strojnega prevajanja).

Države članice so pozvane, da:

- pregledajo programe usposabljanja na univerzah, da bi študentom jezikovnih predmetov zagotovile spretnosti in znanje, ustrezne delovnim pogojem, ki se hitro spreminjajo.

IV VEČJEZIČNOST V ODNOSIH KOMISIJE Z DRŽAVLJANI

IV.1 Dostopnost in preglednost

Evropska unija sprejema zakonodajo, ki je za njene državljane neposredno obvezujoča. Zato je za demokratično legitimnost in preglednost Unije prvi pogoj, da morajo biti državljani sposobni sporazumevati se z njenimi institucijami in imeti na voljo zakonodajo EU v svojem nacionalnem jeziku ter sodelovati pri v evropskem projektu brez kakršnih koli jezikovnih ovir. Prva uredba, ki jo je sprejel Svet³⁵, zato opredeli Evropsko skupnost kot večjezičen

³⁴ COM(2005)229 in 465.

³⁵ Št. 1 iz leta 1958, o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti.

subjekt, določa, da mora biti zakonodaja objavljena v uradnih jezikih, in od institucij zahteva, da se z državljani sporazumevajo v uradnih jezikih, ki jih sami izberejo. Zaradi enakopravnosti in preglednosti Unija vzdržuje obsežno spletno storitev, ki omogoča dostop do zakonodaje in prava Unije; to je storitev EUR-Lex, ki je povsem večjezična in zajema 20 uradnih jezikov³⁶.

IV.2 Zaradi večjezičnosti je EU posebnost

Jezikoslovci, specialisti za področje prevajanja in tolmačenja, zagotavljajo stroškovno učinkovito sporazumevanje ter demokratično in pregledno odločanje. Tolmači odposlancem omogočajo, da branijo interese svojih držav v lastnem jeziku in se sporazumevajo z drugimi odposlanci. Na ta način lahko državljane zastopajo najboljši strokovnjaki, ki morda niso najboljši jezikoslovci. Podobno prevajalske službe in službe za tolmačenje zagotavljajo, da lahko evropske in nacionalne institucije učinkovito uveljavljajo svojo pravico do demokratične presoje. Prevajalci in tolmači državljanom zagotovijo sporazumevanje z institucijami in dostop do odločitev v svojem nacionalnem jeziku.

Institucije EU morajo uravnovežiti stroške in koristi zaradi večjezičnosti. Storitve prevajanja in tolmačenja v vseh institucijah so znašale 1,05 % celotnega proračuna EU za leto 2004 ali 2,28 EUR na državljana letno.

Za to ceno imajo vsi državljani enak dostop do celotne zakonodaje EU in pravico do sporazumevanja, prispevanja in obveščenosti.

Seveda povzroča sistem zaradi katerega v Evropski uniji večjezičnost uspeva tudi stroške; vendar brez njega demokratična in pregledna Evropska unija sploh ne bi bila mogoča.

S pravilnim načrtovanjem, predvidevanjem in razporeditvijo zahtevanih sredstev bi EU lahko v prihodnosti delovala s še več uradnimi jeziki, na primer z uporabo novih tehnologij in ob čim večjem upoštevanju ekonomije velikega obsega.

IV.3 Ukrepanje za večjezičnost v odnosih Komisije z državljani

Zadnjih deset let je Komisija oblikovala različne pobude za večjezičnost (*Najprej državljani, Dialog z državljani, Vaša Evropa – državljani in Kažipot za državljane*), ki bi državljanom pomagale razumeti, kakšen vpliv ima nanje evropska zakonodaja, katere so njihove pravice ob naselitvi v drugi državi in kako lahko uveljavljajo svoje pravice v praksi.³⁷

Komisija predlaga, da je treba na podlagi pobud oblikovati proaktivno politiko večjezičnega sporazumevanja, ki z dejanskim ukrepanjem dopolnjuje širšo pobudo Komisije za izboljšanje sporazumevanja z evropskimi državljani in posebnimi skupinami, kakor so novinarji, jezikovni sektor, šole in univerze. Komisija bo dodatno okrepila svoje spletne informacije v uradnih jezikih in izboljšala večjezičnost na svojih številnih spletnih straneh. Vzpon tehnologij upravljanja spletnih vsebin bo prav tako odprl nove možnosti za večjezično spletno objavlanje. Za zagotovitev notranje skladnosti pri zadevah večjezičnosti bo Komisija vzpostavila notranjo mrežo.

³⁶ <http://europa.eu.int/eur-lex/lex>

³⁷ <http://europa.eu.int/youreurope>

<http://europa.eu.int/citizensrights/signpost>

Komisija bo:

- prek notranje mreže zagotovila, da bodo vsi oddelki uporabljali politiko večjezičnosti na usklajen način;
- še naprej spodbujala večjezičnost na svojem spletnem portalu (Europa) in v svojih publikacijah;
- vzpostavila jezikovni portal na Europi, ki bo zagotavljal informacije o večjezičnosti v Evropski uniji ter vključil nove portale, namenjene tistim, ki se učijo jezikov, in učiteljem jezikov;
- dala večji pomen svojim področnim uradom za prevajanje v državah članicah pri spodbujanju večjezičnosti, zlasti s prilagoditvijo sporočil Skupnosti za lokalno ciljno javnost;
- v državah članicah organizirala seminarje o večjezičnosti na visoki ravni, ki bodo namenjeni novinarjem in drugim oblikovalcem javnega mnenja;
- univerzam še naprej zagotavljala nepovratna sredstva in učno podporo na področju konferenčnega tolmačenja, pomagala razviti orodja za učenje na daljavo ter financirati štipendije za študente in obiske zaradi usposabljanja;
- še naprej razvijala stroškovno učinkovita večjezična konferenčna in komunikacijska orodja v okviru projekta Komisije o interoperabilnem zagotavljanju vseevropskih storitev e-uprave javnim upravam, podjetjem in državljanom;³⁸
- podpirala evropski magisterij iz konferenčnega tolmačenja [European Master's in Conference Interpreting] in evropski magisterij iz vodenja konferenc [European Master's in Conference Management] ter s tem izboljšala sodelovanje, združevanje strokovnega znanja in razširjanje najboljših praks na teh področjih;
- še naprej polnopravno sodelovala na mednarodnih letnih srečanjih o jezikovni ureditvi, dokumentaciji in objavah [International Annual Meeting on Language Arrangements, Documentation and Publication], telesu, ki razpravlja o novih zahtevah v zvezi s poklicem, spretnostmi in znanjem;
- univerzam še naprej zagotavljala vzorčni učni načrt za magisterij iz prevajanja in pošiljala gostujoče prevajalce, da bodo pomagali usposablјati študente za prevajanje, ter
- organizirala mednarodno tekmovanje iz prevajanja med šolami v državah članicah, da bi s tem spodbujala znanje jezikov in poklicev na področju jezikoslovja.

³⁸

<http://europa.eu.int/idabc/>

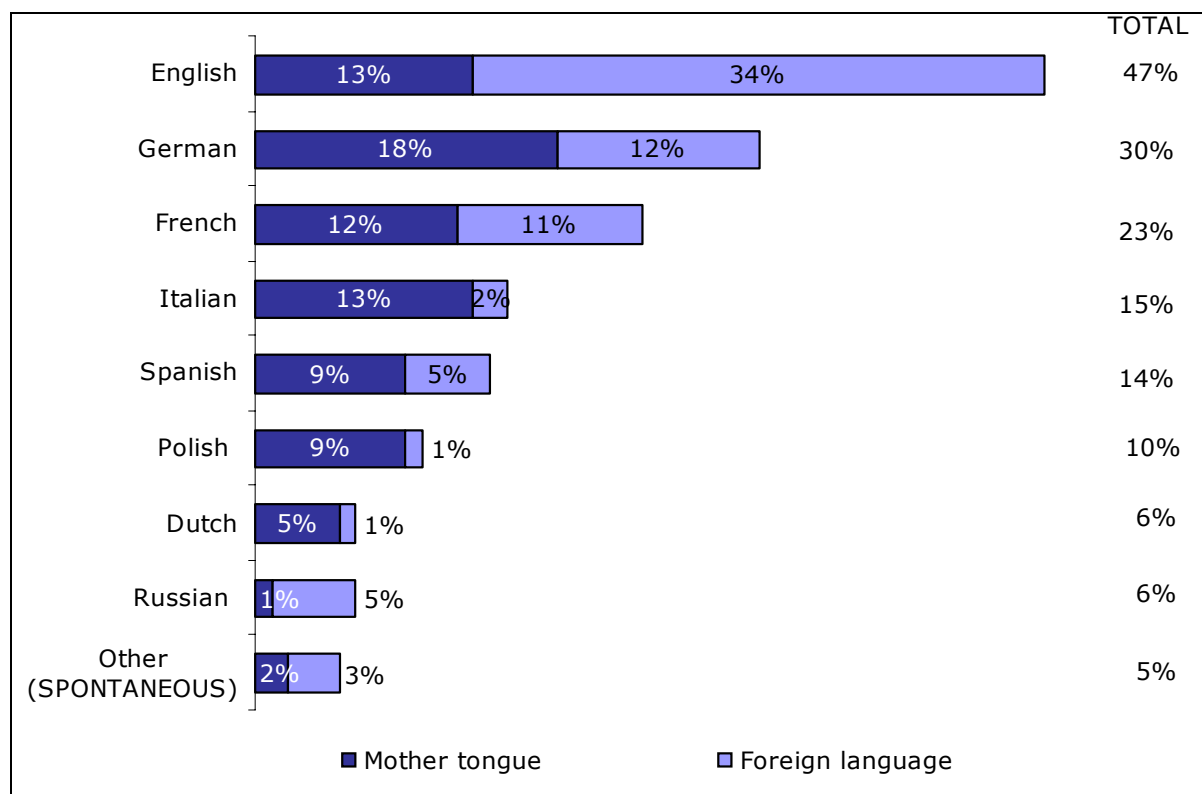
V SKLEPNE UGOTOVITVE

Večjezičnost je bistvena za pravilno delovanje Evropske unije. Večje jezikovne spretnosti in znanje državljanov bodo enako pomembni pri doseganju ciljev evropske politike, zlasti glede na vse večjo svetovno konkurenco in večji izkoristek možnosti, ki jih ima Evropa za trajnostno rast ter številnejša in boljša delovna mesta. Komisija se zaveda svojih odgovornosti in odgovornosti drugih institucij ter meni, da se stanje lahko in se mora izboljšati ter zato države članice poziva, da uvedejo dodatne ukrepe za spodbuditev razširjanja večjezičnosti posameznika in krepijo družbo, ki upošteva jezikovno samobitnost vseh državljanov.

Komisija je države članice že pozvala, da v letu 2007 poročajo o ukrepih, ki so jih uvedle za doseg ciljev akcijskega načrta „Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti“. To sporočilo poudarja nadaljnje korake, ki so potrebni, če naj države članice dosežejo cilje, ki so si jih zastavile, Komisija pa poziva države članice, da poročajo o ukrepih, ki so jih v letu 2007 izvedle na ključnih področjih, navedenih v tem sporočilu.

- Komisija bo ustanovila Skupino na visoki ravni za večjezičnost, ki jo bodo sestavljali neodvisni strokovnjaki in bo Komisiji pomagala pri analizi napredka v državah članicah ter zagotavljala podporo in svetovala pri oblikovanju pobud ter dajala nov zagon in ideje.
- Organizirana bo ministrska konferenca o večjezičnosti, ki bo državam članicam omogočila, da si bodo izmenjale izkušnje o napredku, ki so ga do takrat dosegle, in pripravile načrt dela za prihodnost.
- Komisija bo na podlagi poročil držav članic in nasvetov Skupine na visoki ravni predložila dodatno sporočilo Parlamentu in Svetu, v katerem bo predlagala celosten pristop k večjezičnosti v Evropski uniji.

Jeziki, ki se najpogosteje govorijo v Evropski uniji: %.

English = angleščina, German = nemščina, French = francoščina, Italian = italijanščina, Spanish = španščina, Polish = poljščina, Dutch = nizozemščina, Russian = ruščina

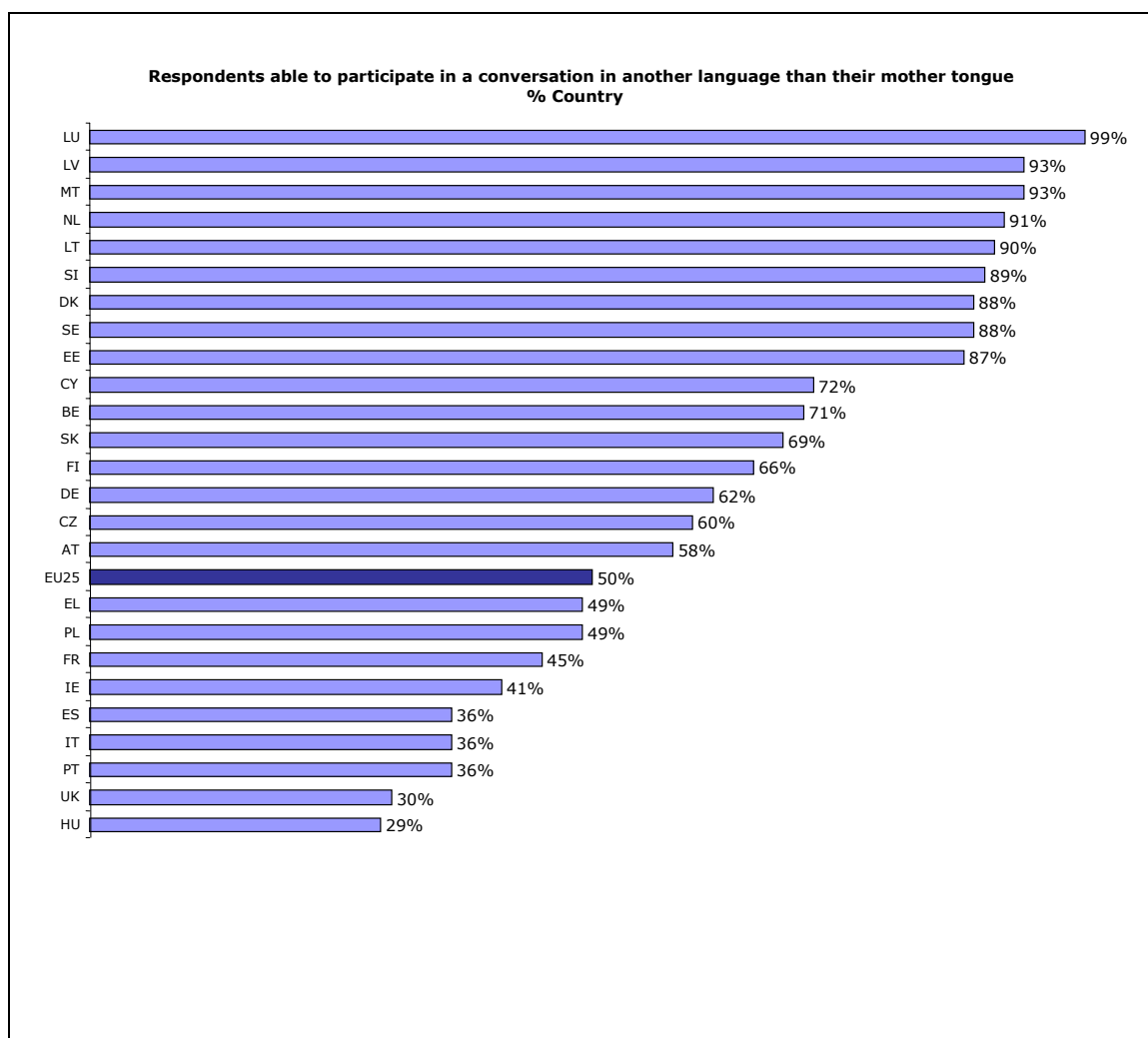
Other (SPONTANEOUS) = drugo (spontan odgovor)

TOTAL = skupno

Mother tongue = materni jezik, Foreign language = tuji jezik

Sposobnost pogovora v tujem jeziku

³⁹ Eurobarometer 63.4; http://europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb63/eb63_en.htm

Respondents able to participate in a conversation other than their mother tongue = Sodelujoči v anketi, ki se lahko pogovarjajo v jeziku, ki ni njihov materni jezik

% Country = % država

FINANČNI IZKAZ

1. NASLOV PREDLOGA:

Sporočilo Komisije „Nova okvirna strategija za večjezičnost“

2. OKVIR ABM/ABB

Ta predlog se nanaša na različna področja politik in sorodne dejavnosti:

GD EAC: Kultura in jeziki

GD SCIC: Tolmačenje in z njim povezane dejavnosti.

DGT: Upravna služba Komisije: Upravni odhodki na področju politike upravne službe Komisije

GD INFSO: RTR za informacijsko družbo in eEvropo.

3. PRORAČUNSKE VRSTICE

3.1 Proračunske vrstice (vrstice za poslovanje in z njimi povezane vrstice za tehnično in upravno pomoč (nekdanje vrstice BA)) z navedbo imena postavke:

GD EAC

15.02.02.02 Socrates

15.03.01.02 Leonardo da Vinci

Od leta 2007 je proračunska vrstica, ki ustreza programu vseživljenjskega učenja, za katero je Komisija sprejela predloge julija 2004.

DGT

26.010211.Drugi upravni odhodki na področju politike upravne službe Komisije

26.010700 Dejavnosti medinstitucionalnega sodelovanja na jezikovnem področju

GD SCIC

XX01021107: Dejavnosti izobraževanja in usposabljanja tolmačev

XX01021102: organizirana srečanja in konference

GD INFSO:

09.04 „RTR za informacijsko družbo“

09.03 „eEvropa“

3.2 Trajanje ukrepa in finančni vpliv:

2005 in naslednja leta: dejavnosti se različno začenjajo in trajajo. Nekatere, kakor je predlagani evropski kazalnik znanja jezika, so oblikovane kot stalne in jih je zato treba razumeti kot tiste, ki niso časovno omejene; druge, kakor so študije ali konference ali projekti, financirani v okviru programov sodelovanja, so po svoji naravi omejene na manj kakor tri leta.

4. POVZETEK SREDSTEV

4.1 Finančni viri

4.1.1 Povzetek odobritev za prevzem obveznosti (OPO) in odobritev plačil (OP)

v milijonih EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Vrsta odhodkov	Oddelek		2005	2006	2007	2008	2009	2010 in pozne je	Skupaj
----------------	---------	--	------	------	------	------	------	---------------------------	--------

Odhodki iz poslovanja⁴⁰

Odobritve za prevzem obveznosti (OPO)									
15.02.02.02 Socrates 15.03.01.02 Leonardo da Vinci									
oblikovanje evropskega kazalnika znanja jezika									Glej (*)
spodbujanje razprave in priprava priporočila o načinih posodobitve izobraževanja učiteljev jezikov;									Glej (**)
objava seznama sistemov izdajanja spričeval o znanju jezika, ki so na voljo v Evropski uniji v letu 2006;			0,2						0,2 Glej (**)
15.02.02.02 Socrates									

⁴⁰ Odhodki, ki ne spadajo v poglavje xx 01 zadevnega naslova xx.

objava študije najboljše prakse pri zgodnjem učenju jezika v letu 2006;			0,2						0,2 Glej (**)
proračunska vrstica, ki ustreza predlaganemu programu vseživljenjskega učenja									
podpora s predlaganim programom vseživljenjskega učenja za oblikovanje kateder za večjezičnost in medkulturnost;					0,04	0,08	0,12	0,16	0,4 Glej (**)
stalna podpora poučevanju in učenju jezikov s sodelovanjem v programih na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine, državljanstva in kulture;									Glej (**)
proučitev načinov za podpiranje jezikovne raznolikosti z novimi celostnimi programi vseživljenjskega učenja;									Glej (**)
ministrska konferenca					0,15				0,15 Glej (**)
15.03.01.02 Leonardo da Vinci									
objava študije o vplivu na evropsko gospodarstvo, ki ga je imelo pomanjkanje jezikovnih spretnosti in znanja v letu 2006;		0,2							0,2 Glej (**)
GD ENTR									
stalen razvoj stroškovno učinkovitih večjezičnih konferenčnih in komunikacijskih orodij v okviru projekta Komisije o interoperabilnem zagotavljanju vseevropskih storitev e-uprave javnim upravam, podjetjem in državljanom;									Glej (**)
09.04 „RTR za informacijsko družbo“ 09.03 „eEvropa“									

uvedba projekta digitalne knjižnice, ki pokaže na združitev multimedijske in večjezične evropske kulturne vsebine do leta 2007; okrepitev v sedmem okvirnem raziskovalnem programu dejavnosti v zvezi s tehnologijami informacijske družbe, povezanimi z jezikom, in proučitev načinov, kako bi Evropska unija spodbudila nadaljnje sodelovanje;									Glej (***)
priprava študije o možnostih večje uporabe podnaslavljanja za spodbuditev učenja jezikov;									
zagotovitev, da vsi oddelki uporabljajo politiko večjezičnosti (prek notranje mreže); postopna uvedba posebne politike večjezičnosti za Evropo, spletni portal in objave;									
Odobritve za prevzem obveznosti (OPO)		a	0,4	0	0,19	0,08	0,12	0,16	0,95
Odobritve plačil (OP)		b	0,4	0	0,19	0,08	0,12	0,16	0,95

Upravni odhodki, vključeni v referenčni znesek⁴¹

Tehnična in upravna pomoč (NS)									
26.010701 – Dejavnosti medinstitucionalnega sodelovanja na jezikovnem področju									
objava medinstitucionalne večjezične zbirke podatkov terminologije EU, medagencijske izmenjave terminologije (Inter-Agency Terminology Exchange – IATE)			0,257	0,279	0,165	0,165	0,165	0,165	1,196 Glej (*)
26.010211.02.02.40 – Stroški za konference in sestanke									

⁴¹ Odhodki v okviru člena xx 01 04 naslova xx.

organizacija konference o usposabljanju prevajalcev na univerzah v letu 2006;				0,15					0,15 Glej (**)
organizacija vrste seminarjev na visoki ravni v državah članicah o večjezičnosti, ki bodo namenjeni novinarjem in drugim oblikovalcem javnega mnenja;				0,003					0,003 Glej (**)
mednarodno tekmovanje iz prevajanja med šolami v državah članicah				0,04					0,04 Glej (**)
ustanovitev Skupine na visoki ravni za razmišljanje o večjezičnosti				0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,2 Glej (**)
26.010211.01.01.10 – Službena potovanja									
večja vloga področnih uradov za prevajanje			0,024	0,144	0,144				0,312 Glej (**)
stalno zagotavljanje univerzam vzorčnega učnega načrta za magisterij iz prevajanja in pošiljanje gostujočih prevajalcev			0,207	0,207	0,207	0,207	0,207	0,207	1,242 Glej (**) Glej (****)
26.010211.02.05 – Razvoj sistemov vodenja in informiranja									
vzpostavitev jezikovnega portala na Evropi, ki bo sprejel nove portale, namenjene tistim, ki se učijo jezikov, in učiteljem jezikov;			0,08	0,05					0,13 Glej (**) Glej (°)
		c	0,568	0,913	0,556	0,412	0,412	0,412	3,273

REFERENČNI ZNESEK SKUPAJ

Odobritve za prevzem obveznosti		a+c	0,968	0,913	0,746	0,492	0,424	0,428	4,223
Odobritve plačil		b+c	0,968	0,913	0,746	0,492	0,424	0,428	4,223

Upravni odhodki, ki niso vključeni v referenčni znesek⁴²

Človeški viri in z njimi povezani odhodki (NS)	8.2.5	d							
Upravni stroški, ki niso vključeni v referenčni znesek, razen stroškov za človeške vire in z njimi povezanih stroškov (NS)	8.2.6	e							

OCENJENI STROŠKI FINANCIRANJA UKREPA SKUPAJ

- (*) Oblikovanje kazalnika ne bo povzročilo dodatnih odhodkov iz poslovanja v proračunu Unije: ustrezni odhodki bodo v breme programa Socrates in Leonardo da Vinci (v nadaljnjem besedilu vseživljenskega učenja) brez povišanja celotnih dotacij teh dveh programov; navedba "*", kakor zgoraj. V informacijo letni prispevek teh programov za financiranje kazalnika bi v celoti moral biti v višini 2,5 milijona EUR.
- (**) Izvedba te postavke ne bo povzročila dodatnih odhodkov iz poslovanja v proračunu Unije. Ustrezni stroški bodo kriti v okviru obstoječih programov ali njihovih naslednikov, ne da bi se povečala celotna sredstva za te programe.
- (***) Izvedba te postavke ne bo povzročila dodatnih odhodkov iz poslovanja v proračunu Unije. Ustrezni stroški bodo kriti v okviru obstoječih programov ali njihovih naslednikov (program eContent plus / predlagani posebni programi 2007–2013 za izvajanje sedmega okvirnega programa), ne da bi se povečala celotna sredstva za te programe.
- (****) Stroški v višini 207.000 EUR letno, kriti s sredstvi za službena potovanja, se nanašajo samo na pošiljanje gostujočih prevajalcev (kadar bodo prevajalci DGT na enomesečni službeni poti na univerzah).
- (°) Ti odhodki za leti 2005 in 2006 se nanašajo na pomoč izvedencev IT za tehnično zasnovu in razvoj spletnega portala. Vsebinsko bo portal upravljalo osebje Komisije.

OPO, vključno s stroški za človeške vire, SKUPAJ		a+c +d+ e							
OP, vključno s stroški za človeške vire, SKUPAJ		b+c +d+ e							

⁴² Odhodki v okviru poglavja xx 01, razen odhodkov iz člena xx 01 04 ali xx 01 05.

Podrobnosti o sofinanciranju

Jih ni. Predlagani ukrepi ne bodo sofinancirani.

4.1.2 Skladnost s finančnim programiranjem

- ☐ Predlog je skladen z obstoječim finančnim programiranjem.

V proračunu za leto 2007 in poznejših proračunih bodo morale biti obveznosti potrjene v finančni perspektivi za obdobje 2007–2013 in v sledečih večletnih programih financiranja.

- ☐ Predlog bo pomenil ponovno programiranje pod ustreznim naslovom v finančni perspektivi.

- ☐ Predlog lahko zahteva uporabo določb Medinstitucionalnega sporazuma⁴³ (tj. instrumenta prilagodljivosti ali spremembe finančne perspektive).

4.1.3. Finančni vpliv na prihodke

- ☒ Predlog nima finančnih posledic za prihodke.

- ☐ Predlog ima finančni vpliv – učinek na prihodke je naslednji:

Opomba: vse podrobnosti in pripombe glede metode izračuna učinka na prihodke je treba navesti v posebni prilogi.

4.2. FTE za človeške vire (vključno z uradniki, začasnim in zunanjim osebjem) – glej podrobnosti pod točko 8.2.1.

Letne potrebe Skupno število potrebnih človeških virov	2005	2006	2007	2008	2009	2010 in pozneje
EAC		1	1	1	1	1 Glej (i)
DGT	22,6	80,2	80	80	80	80 Glej (ii)
SCIC						
INFSO						
Skupaj	22,6	81,2	81	81	81	81

⁴³ Glej točki 19 in 24 Medinstitucionalnega sporazuma.

Opombe:

(i) Ti predlogi pomenijo zaposlitev 1 dodatnega FTE stopnje A* [kakor je opredeljeno v COM(2005)356]

(ii) Vse drugo osebe iz zgornje tabele je osebe, notranje razporejeno znotraj obstoječe razporeditve osebja.

5. ZNAČILNOSTI IN CILJI

Podrobnosti o okviru predloga so predstavljene v obrazložitvenem memorandumu. Ta oddelek finančnega izkaza mora vsebovati naslednje posebne dopolnilne podatke:

5.1. Potreba, ki jo je treba kratkoročno ali dolgoročno pokriti

Sporočilo opredeli vrsto potreb na področju večjezičnosti v družbi, gospodarstvu in institucijah Evropske unije.

5.2. Dodana vrednost zaradi vključitve Skupnosti in skladnost predloga z drugimi finančnimi instrumenti ter možne sinergije.

Komisija bo zagotovila dodano vrednost s tem, ko bo prevzela vodilno vlogo pri opredelitvi področij, na katerih je treba ukrepati, in predlagala ukrepe držav članic ali Komisije za doseg ciljev, ki bodo v korist celotni Uniji.

5.3. Cilji in pričakovani rezultati predloga ter z njimi povezani kazalniki v okviru ABM

Glavni cilji so: izboljšanje stopnje večjezičnosti državljanov; boljše razumevanje vloge večjezičnosti v gospodarstvu Evropske unije in bolj skladen pristop k večjezičnosti v odnosih med Komisijo in državljani.

Pregled napredka pri doseganju teh ciljev je predlagan za leto 2007.

5.4 Metoda izvedbe (okvirna)

Spodaj je (so) prikazana(-e) izbrana(-e) metoda(-e)⁴⁴ izvedbe ukrepa.

☐ **Centralizirano upravljanje**

☒ neposredno Komisija

☐ posredno s prenosom na:

☐ izvajalske agencije

⁴⁴ Pri navedbi več kot ene metode je treba navesti dodatne podrobnosti v oddleku „pripombe“ pod to točko.

- ☐ organe, ki so jih ustanovile Skupnosti, kakor je navedeno v členu 185 Finančne uredbe
- ☐ nacionalne javne organe/organe, ki opravljajo javne storitve
- ☐ **Deljeno ali decentralizirano upravljanje**
 - ☐ z državami članicami
 - ☐ s tretjimi državami
- ☐ **Skupno upravljanje z mednarodnimi organizacijami (prosimo navedite)**

Pripombe:

6. SPREMLJANJE IN OCENJEVANJE

6.1. Sistem spremljanja

Ukrepi iz tega sporočila bodo spremljani s sistemi, ki že delujejo za te programe in proračunske vrstice, na katere se nanašajo.

6.2. Ocenjevanje

6.2.1. Predhodna ocena

Predhodne ocene ni bilo. Sporočilo je po svoji naravi ocena sedanjega položaja glede ključnih vidikov večjezičnosti.

6.2.2. Ukrepi, sprejeti po vmesni/naknadni oceni (na podlagi podobnih preteklih izkušenj)

-

6.2.3. Oblika in pogostnost prihodnje ocene

Glej 6.1.

7. UKREPI PROTI GOLJUFIJAM

Ukrepi proti goljufijam iz tega sporočila bodo enaki kot tisti, ki že delujejo za te programe in proračunske vrstice, na katere se nanašajo.

8. PODROBNOSTI O SREDSTVIH

8.1. Cilji predloga z vidika stroškov financiranja

Odobritve za prevzem obveznosti v milijonih EUR (na tri decimalna mesta natančno)

(Navedb a ciljev, ukrepov in realizacij)	Vrs ta real izac ije	Po vpr ečn i str ošk i	Leto n		Leto n+1		Leto n+2		Leto n+3		Leto n+4		Leto n+5 in pozneje		SKUPAJ	
			Štev ilo real.	Str ošk i sku paj	Štev ilo real.	Str ošk i sku paj	Štev ilo real.	Str ošk i sku paj	Štev ilo real.	Str ošk i sku paj	Štev ilo real.	Str ošk i sku paj	Štev ilo real.	Str ošk i sku paj	Štev ilo real.	Str ošk i sku paj
OPERA TIVNI CILJ št. 1 ⁴⁵																
Ukrep 1.....																
– Realizaci ja 1																
– Realizaci ja 2																
Ukrep 2.....																
– Realizaci ja 1																
Vmesni seštevek cilj 1																
OPERA TIVNI CILJ št. 2 ¹																
Ukrep 1.....																
– Realizaci ja 1																
Vmesni seštevek cilj 2																
OPERA TIVNI CILJ št. 2 ¹																
Vmesni seštevek cilj n																
STROŠK I SKUPAJ																

⁴⁵

Kakor je opisano v oddelku 5.3.

8.2. Upravni odhodki

8.2.1. Človeški viri – število in vrsta delovnih mest

Vrsta delovnega mesta		Osebj, razporejeno za upravljanje ukrepov ob uporabi obstoječih in/ali dodatnih virov (število delovnih mest/FTE)					
		2005	2006	2007	2008	2009	2010 in pozneje
Uradniki ali začasno osebje ⁴⁶ (XX 01 01)	A*/AD		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5 Glej (i)
	B*, C*/AST	22,6	79,7	79,5	79,5	79,5	79,5 Glej (ii)
Osebj, financirano ⁴⁷ iz člena XX 01 02							
Drugo osebje ⁴⁸ , financirano iz člena XX 01 04/05							
SKUPAJ		22,6	81,2	81	81	81	81

Opombe:

Potrebe po človeških in upravnih virih se krijejo v okviru sredstev, ki se zadevnemu GD odobrijo v postopku letne dodelitve sredstev.

(i) Ti predlogi pomenijo zaposlitev 1 dodatnega FTE [kakor je opredeljeno v COM(2005)356].

(ii) Vse drugo osebje iz zgornje tabele je osebje, notranje razporejeno znotraj obstoječe razporeditve osebja. Treba je poudariti, da bi bila kadrovska možnost pri predlagani mreži za večjezičnost prerazporeditev 23 oseb obstoječega osebja A* iz DGT v druge generalne direktorate. Posamezniki bodo dodeljeni drugim generalnim direktoratom, vendar bodo njihova delovna mesta ostala pri DGT. Te prerazporeditve so vključene v to tabelo.

8.2.2. Opis nalog, ki izhajajo iz ukrepa

8.2.3. Človeški viri – viri delovnih mest (obvezno)

(Pri navedbi več virov navedite število delovnih mest, ki izhajajo iz vsakega vira.)

⁴⁶ Stroški zanje NISO kriti z referenčnim zneskom.

⁴⁷ Stroški zanje NISO kriti z referenčnim zneskom.

⁴⁸ Stroški zanje so zajeti v referenčnem znesku.

☐ Delovna mesta, trenutno določena za upravljanje programa, ki se nadomesti ali podaljša

☒ Delovna mesta, ki so bila predhodno dodeljena v okviru izvajanja LSP/PPP za leto n

☐ Delovna mesta, ki bodo zahtevana v naslednjem postopku LSP/PPP

☒ Delovna mesta, ki bodo prerazporejena z uporabo obstoječih človeških virov znotraj zadevne službe (notranja prerazporeditev)

☐ Delovna mesta, potrebna za leto n, ki niso predvidena za izvajanje LSP/PPP za zadevno leto

8.2.4. Drugi upravni odhodki, vključeni v referenčni znesek (XX 01 04/05 – Odhodki za upravno poslovanje)

v milijonih EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Proračunska vrstica (številka in ime postavke)	Leto n	Leto n+1	Leto n+2	Leto n+3	Leto n+4	Leto n+5 in pozneje	SKUPAJ
1 Tehnična in upravna pomoč (vključno s stroški za osebje, povezanimi s pomočjo)							
Izvajalske agencije							
Druga tehnična in upravna pomoč							
– notranja							
– zunanja							
Tehnična in upravna pomoč SKUPAJ							

8.2.5. Stroški financiranja človeških virov in z njimi povezani stroški, ki niso vključeni v referenčni znesek

v milijonih EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Vrsta človeških virov	Leto n	Leto n+1	Leto n+2	Leto n+3	Leto n+4	Leto n+5 in pozneje
Uradniki in začasno osebje (XX 01 01)						

Osebj, financirano v skladu s členom XX 01 02 (pomožno osebj, napoteni nacionalni izvedenci, pogodbeno osebj itd.) (navesti proračunsko vrstico)						
Stroški za človeške vire in z njimi povezani stroški (ki NISO vključeni v referenčni znesek) SKUPAJ						

Izračun – Uradniki in začasni uslužbenci

Kadar je to ustrezno, se je treba s sklicevati na točko 8.2.1.

Izračun – Osebj, financirano iz člena XX 01 02

Kadar je to ustrezno, se je treba s sklicevati na točko 8.2.1.

8.2.6. Drugi upravni odhodki, ki niso vključeni v referenčni znesek

v milijonih EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010 in pozne je	SKUPAJ
XX 01 02 11 01 – Službena potovanja							
XX 01 02 11 02 – Sestanki in konference nadaljnje polnopravno sodelovanje na mednarodnih letnih srečanjih o jezikovni ureditvi, dokumentaciji in objavah [International Annual Meeting on Language Arrangements, Documentation and Publication]	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,06
XX 01 02 11 03 – Odbori ⁴⁹							
XX 01 02 11 04 – Študije in posvetovanja							
XX 01 02 11 05 – Informacijski sistemi							
XX01021107 Dejavnosti izobraževanja in usposabljanja tolmačev							
zagotavljanje nepovratnih sredstev in učne podpore za univerze na področju konferenčnega tolmačenja, pomoč pri razvoju orodja za učenje na daljavo ter financiranje štipendij za študente in obiskov zaradi usposabljanja;	0,935	0,935	0,935	0,935	0,935	0,935	5,61

⁴⁹ Opredeliti vrsto odbora in skupino, v katero spada.

podpora evropskemu magisteriju iz konferenčnega tolmačenja [European Master's in Conference Interpreting] in evropskemu magisteriju iz vodenja konferenc [European Master's in Conference Management]	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	4,92
2. Drugi odhodki za poslovanje skupaj (XX 01 02 11)	1,027	1,027	1,027	1,027	1,027	1,027	10,59
3 Drugi odhodki upravne narave (opredeliti, vključno s sklicem na proračunsko vrstico)							
Upravni odhodki, razen stroškov za človeške vire in z njimi povezanih stroškov (ki NISO vključeni v referenčni znesek), SKUPAJ							

Izračun – **Drugi upravni odhodki, ki niso vključeni v referenčni znesek**